

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno diplomanta: Michal Stanek

Téma a rozsah práce: **Náhrada škody v investičních sporech** (84 s. + přílohy)

Datum odevzdání práce: 22.1.2016

1. Aktuálnost (novost) tématu:

Předložená diplomová práce nadstandardního rozsahu se zabývá velmi zajímavým tématem, které sice není zcela nové, ale je v české odborné literatuře málo zpracované. Navíc přibývá jako investičních dohod, tak arbitrážních sporů, čímž otázka získává na aktuálnosti. Diplomant se s úkolem velmi úspěšně vyrovnal.

2. Náročnost tématu:

Jedná se o poměrně náročné téma, které vyžadovalo seznámit se s primárními dokumenty, především arbitrážními rozhodnutími. Diplomant také pracoval s Články ILC o odpovědnosti států za mezinárodně protiprávní chování a s velmi bohatou zahraniční odbornou literaturou (v angličtině). Mohl a měl však více využít i dostupnou českou literaturu, zejm. práce V. Balaše a P. Šturmy, jako Mezinárodní ekonomické právo (2.vyd., C.H. Beck, 2013), Ochrana mezinárodních investic v kontextu obecného mezinárodního práva (PF UK, 2012), a Odškodňování v mezinárodním právu (PF UK, 2013).

3. Hodnocení práce:

Práce má strukturu rozčleněnou do 13 kapitol, což nepovažuji za příliš vhodné a přehledné. Jednak by autor bez větší újmy mohl některé části, které mají spíše povahu exkursu (zejm. o konečnosti, uznání a výkonu či zrušení rozhodčího nálezu) a přímo nesouvisejí s tématem náhrady škody. Dále by bylo možné další látku shrnout do menšího počtu větších, dále vnitřně strukturovaných kapitol.

Po vlastním úvodu, ve kterém autor vysvětluje výběr tématu a strukturu práce, v kap. 1 stručně představuje historický vývoj investičního práva a systému řešení investičních sporů. Poté v kap. 2 a 3 popisuje současný stav systému řešení sporů, resp. pojmy investor a investice. V kap. 4 se vrací k povaze investičních sporů. Kap. 5 vymezuje obyčejové mezinárodní právo a další prameny práva určujícího náhradu škody v investičních sporech. Tím se dostáváme k jádru diplomové práce, kterou obsahují kap. 6 (náhrada škody obecně), kap. 7 (nahraditelná škoda), kap. 8 (typy vyvlastnění a další žalobní důvody), kap. 9

(přičitatelnost jednání státu), kap. 10 (kauzální nexus), kap. 11 (dokazování), kap. 12 (výše náhrady škody) a konečně kap. 13 (okolnosti vylučující protiprávnost).

Práce je pak zakončena přiměřeně rozsáhlým, výstižným a zobecňujícím závěrem, který kritickým způsobem hodnotí právní úpravu náhrady škody v investičních sporech.

4. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě:

Po formální stránce je práce napsána přehledně, srozumitelně a odborným právnickým jazykem, bez gramatických chyb a překlepů (až na výjimečné problémy s velkými/malými písmeny). Třebaže autor pracoval s anglicky psanými prameny, ovládá současně českou terminologii, až na některé výjimky (správně má být zvláštní zpravodaj – s. 31, doložka nejvyšších výhod – s. 55). Na dobré úrovni je práce s prameny a literaturou, jakož i citování.

Pro účely ústní obhajoby navrhuji následující otázky:

- 1) Články o odpovědnosti států představují kodifikaci obyčejového mezinárodního práva nebo *soft law*?
- 2) Rozlišování pojmů náhrada škody a kompenzace je jistě vhodné, ale je třeba věnovat pozornost kontextu. Je rozdíl mezi kompenzací v případě legálního vyvlastnění a v kontextu odpovědnosti za protiprávní chování?
- 3) Je myslitelný arbitrážní výrok ukládající povinnost zrušit zákon (a protinárok státu znějící na takový petit – s. 40)?
- 4) Jaký rozdíl mezi regulatorním a nepřímým vyvlastněním?
- 5) V případě úspěšného uplatnění stavu nouze je odpovědnost vyloučena nebo jen suspendována po dobu trvání stavu? Je rozdíl mezi okamžitým a pokračujícím porušením?

5. Doporučení:

Posuzovaná práce svým obsahem i zpracováním představuje kvalitní diplomovou práci, kterou plně doporučuji k obhajobě a s výhradou jejího úspěšného průběhu předběžně hodnotím jako velmi dobrou až výbornou.

V Praze dne 29.3.2016

Prof. JUDr. Pavel Šturma, DrSc.
oponent diplomové práce